

Urvalsprovet i filosofi (undervisning på svenska)

Förhandsmaterial

G. H. von Wright, *Humanismen som livshållning*, Borgå: Söderströms förlag, 1978, kapitel "Naturen, människan och den vetenskapligt-tekniska revolutinen", s. 65-92.

Anvisningar

- Svara på frågorna på basen av det material som du har läst på förhand eller på basen av det material som du nu får. Var noggrann med att svara på vardera frågan utgående från rätt material.
- Skriv dina provsvar i ett skilt svarsdokument. Ladda ner svarsdokumentet från sidan med anvisningarna för urvalsprovet, samma sida som du laddade ner detta provdokument från.
- Bedömningen grundar sig på hur du behärskar helheter, graden av begreppslig precision, språklig tydlighet och förmågan att analysera centrala frågor. Skriv ditt svar tydligt med hela, korrekt formulerade meningar, inte med tankstreck. Svarets tydlighet och språkriktighet beaktas vid bedömningen.
- Skriv dina provsvar på svenska. Svar som har skrivits på andra språk bedöms inte.

Poäng

Urvalsprovet poängsätts på skalan 0–100.

Del	Du kan få	Du kan bli antagen bara om du får
1	0–50 poäng	minst 25 poäng
2	0–50 poäng	minst 25 poäng
Totalt	0–100 poäng	

Del 1 baserar sig på den provlitteratur som lästs på förhand och del 2 baserar sig på materialet som delas ut vid provtillfället.

Om du får färre än minimipoäng för ett avsnitt, bedöms inte dina svar i de övriga avsnitten.

DEL 1: Essäuppgifter som baserar sig på provlitteraturen (0–50 poäng)

Uppgiften i del 1 baserar sig på följande litteratur: Georg Henrik von Wright: *Humanismen som livshållning*.

Uppgift: Det förefaller som om ett visst synsätt på värderingar skulle utgöra en röd tråd i von Wrights tankar om vetenskapens och teknikens roll i det moderna samhället. Då han diskuterar vetenskapens utveckling och relaterar den vetenskapliga rationaliteten till de naturuppfattningar som bl.a. de antika grekerna och medeltida tänkare hade så pekar han på en rad värderelaterade synsätt som har gått förlorade; synsätt som inte är förenliga med en vetenskaplig världsbild. von Wright ser vissa allvarliga problem i den här utvecklingen och försöker formulera ett begrepp om värderingar som är förenligt med vår tids vetenskapliga rationalitet. Framlägg det du anser vara huvuddragen i von Wrights tankerörelse. (0–50 poäng)

DEL 2: Materialbaserad uppgift (0–50 poäng)

Uppgiften i del 2 baserar sig på det material som du har fått vid provtillfället (s. 2–5).

Uppgift: Den text du har fått är ett utdrag ur J.-P. Sartres *Existentialismen är en humanism*. Det handlar om en ung man som uppsöker Sartre med det han uppfattar som ett moraliskt problem. Diskutera den

unge mannens och Sartres sätt att uppfatta problemet. Finns det till exempel utsagda bakgrundsantaganden i hur de närmar sig saken, eller förbisedda sidor i situationen och i relationen mellan de inblandade personerna? (0–50 poäng)

Material

Utdrag ur Jean-Paul Sartres *Existentialismen är en humanism*.

Text har avlägsnats på grund av upphovsrättsliga skäl.

Bedömningskriterier

Bedömningen grundar sig på hur väl skribenten behärskar helheter, graden av begreppslig precision, språklig tydlighet, förmågan att förstå karaktären hos filosofiska frågor, förmågan att analysera filosofiska problem och förmågan att självständigt utveckla dem.

Del 1

Det vi lägger vikt vid då det gäller **fråga 1** är den sökandes förmåga att utifrån ovan angivna kriterier behandla den problematik som von Wright diskuterar i de essäer som hör till litteraturen för urvalsprovet. von Wright ger en bred karakteristik av de filosofiska förändringar i synen på rationalitet och värderingar som vår kultur genomgått sedan antiken. Ett centralt tema är att lyfta fram vissa problematiska drag i den vetenskapliga rationaliteten. Ett bra svar ger vid handen att den sökande har kunnat tillägna sig huvuddragen i von Wrights problematik och är förmögen att återge och reflektera över den enligt de angivna kriterierna.

Del 2

I **fråga 2** förväntar vi oss att den sökande uppvisar en förmåga att filosofiskt hantera det moraliska problem som Sartre presenterar i det textavsnitt som delgavs de sökande. Tanken är att den sökande utifrån ovan angivna kriterier ska respondera på ett filosofiskt problem utan att i förväg ha bekantat sig med det. Den sökande förväntas kunna få en förståelse vad det är som Sartre vill få fram med sitt problem samt att reflektera över problemet genom att diskutera det ur olika synvinklar och kritiskt bedömma de olika synvinklarnas plausibilitet.